

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 5C/424/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813209011
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8813209011.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. Advokátska kancelária ERASMUS LEGAL, s.r.o., Justičná 9, 811 07 Bratislava, IČO: 36 789 615 proti žalovanému: C. C., L.. X.XX.XXXX, J. D. XX, za účasti vedľajšieho účastníka: Občianskeho združenia slovenských spotrebiteľov AZ, IČO: 42264154, so sídlom Lehnice 725, zast. JUDr. Jozefom Kempom, advokátom, so sídlom Kutlíkova 17, Bratislava, o zaplatenie 975,65 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd konanie v časti o zaplatenie sumy zmluvnej pokuty vo výške 0,27 € a kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 23,59 € zastavuje.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1,54 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,024% denne od 28.8.2013 do zaplatenia.

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta.

Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

Žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi Občianskemu združeniu slovenských spotrebiteľov AZ, IČO: 42 264 154, so sídlom Lehnice 725, trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 59,49 €, ktoré je povinný zaplatiť advokátovi vedľajšieho účastníka, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa pôvodne podanou žalobou domáhal, aby súd žalovaného zaviazal zaplatiť sumu 975,65 €, kapitalizovaný denný úrok z omeškania od zosplatenia do podania žaloby na súd vo výške 245,32 €, úroku z omeškania vo výške 0,024% denne zo sumy 967,81 € od 28.8.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Svoju žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov žalobcom žalovanému vo výške 1.925,25 €, ktoré sa žalovaný zaviazal vrátiť v pravidelných mesačných splátkach, a to pri výške splátky 48,06 € a počte splátok 60. Neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy boli Úverové zmluvné podmienky žalobcu, s ktorými bol žalovaný oboznámený a podpisom úverovej zmluvy súhlasil byť nimi viazaný.

Žalovaný bol v omeškaní s úhradou záväzku tak, ako je uvedené v splátkovom kalendári. Listom zo dňa 14.2.2011 vyzval žalovaného k splateniu celého zostatku úveru vo výške 1.008,97 € v lehote do 15 dní od odoslania výzvy. Ďalej definoval pojmy spotrebiteľský úver a zmluva o spotrebiteľskom úvere. V

ďalšom uviedol, že v prípade omeškania s úhradou splátky úveru alebo jeho časti dlhšie ako 7 dní bol žalovaný povinný zaplatiť zmluvnú pokutu, podľa hlavy Záverečné ustanovenia.

Tiež si uplatnil úrok z omeškania vo výške 0,024% denne, ktorý stanovil ako základnú úrokovú sadzbu ECB k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t. j. ku dňu 15.2.2011, plus 8 percentuálnych bodov. Žalobca eviduje voči žalovanému dlh celkom vo výške 975,65 €, z toho istina a zosplatnená istina vo výške 836,48 €, úrok z istiny v sume 83,40 € a úrok zo zosplatnenej istiny (ušlý úrok) vo výške 47,93 €, zmluvnej pokuty vo výške 7,84 € a kapitalizovaný zákonný úrok z omeškania vo výške 245,32 €.

Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril.

Podaním doručeným súdu 9.12.2013 žalobca zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu s tým, že vzhľadom na špecifikáciu žaloby upravuje žalobný petit tak, že žiada, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie tak, ako v pôvodnom návrhu s tým, že návrh v časti kapitalizovaného úroku z omeškania prevyšujúceho jeho prípustnú zákonnú výšku, t. j. v časti 23,59 € berie späť a žiada, aby súd vydal rozsudok, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 975,38 €, kapitalizovaný denný úrok z omeškania od 2.3.2011 do 27.8.2013 vo výške 221,73 €, úrok z omeškania vo výške 0,024% denne zo sumy 967,81 € od 28.8.2013 do zaplatenia a trovy konania. V písomnom vyjadrení ďalej uviedol, že je toho názoru, že úverová zmluva je celistvá, bola uzavretá v písomnej forme na jednej listine, určitým, slobodným a vážnym prejavom vôle žalovaného, neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové zmluvné podmienky, ktoré boli uvedené na rube úverovej zmluvy a na samostatnom liste, žalovaný bol s ich znením oboznámený a podpisom prejavil súhlas byť nimi viazaný a potvrdil, že sú mu všetky ustanovenia zrozumiteľné a dostatočne určité, žalovanému bol poskytnutý čas na oboznámenie, v žiadnom prípade nebol na neho vyvíjaný nátlak, aby úverovú zmluvu podpísal s tým, že podstatné náležitosti vyplývajú v zrozumiteľnom znení buď priamo z úverovej zmluvy alebo z Úverových podmienok, ktoré sú nesporne neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy a preto nesmú byť materiálne alebo formálne oddeľované a rozlišované od úverovej zmluvy. V ďalšom žalobca uviedol, že v súlade s judikatúrou celistvosť listiny možno posudzovať z priebežného číslovania strán alebo z číslovania ustanovení zmluvy, vzájomných odvolávok alebo z iného označenia, ak je tým vylúčená ďalšia manipulácia s textom, odkázal na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 26 Cdo 2317/2006 ako aj na odborný článok „Podpis na súkromných listinách“ JUDr. Imricha Feketeho, rozhodnutie KS v Trnave sp. zn. 24Co/412/2012 a KS v Prešove sp. zn. 1Co/136/2012. Na záver uviedol, že žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním dohodnutých splátok, min. so splátkami 40 až 48 a vzhľadom na uvedené dňa 14.2.2011 nastala splatnosť celého úveru. Následne žalobca špecifikoval jednotlivé časti žalovanej sumy s tým, že istina 307,69 € predstavuje dlžnú sumu bez úrokov z úveru, teda súčet predmetných čiastkových súm zo splátok určených podielom na uhradenie istiny, ktoré boli vyrubené a mali byť uhradené v sume 1.396,46 €, mínus uhradená časť v sume 1.088,77 €. Zosplatnená istina - dlžná suma úveru bez úrokov z úveru, ktorú by mal žalovaný uhradiť v prípade riadne plateniu úveru vo výške 528,79 €. Úrok z vyššie uvedenej sumy úveru do času zosplatnenia vo výške 83,40 €, rozdiel medzi úrokom z úveru vyrubeným do zosplatnenia úveru 910,53 € a úrokom z úveru zaplateným žalovaným v sume 827,13 €. Úrok z vyššie uvedenej dlžnej sumy, ktorú by mal žalovaný uhradiť v prípade riadneho platenia úveru vo výške 47,93 €. Zmluvná pokuta vo výške 7,84 €, ktorá pozostáva z vyrubenej zmluvnej pokuty zo dňa 14.7.2010 vo výške 7,84 € za omeškanie s neuhradenou časťou splátky č. 40 a 41, ktorá nebola vyčíslená správne, preto žalobca zobral návrh v časti nároku na zmluvnú pokutu v prevyšujúcej časti, t. j. v časti 0,27 € späť (7,84 - 7,57). Ďalšou časťou je kapitalizovaný úrok z omeškania v sume 245,32 € vypočítaný zákonnou sadzbou úroku z omeškania 9% ročne vo výške 221,73 €, preto žalobca berie návrh v časti kapitalizovaného úroku z omeškania prevyšujúceho jeho prípustnú zákonnú výšku, t. j. v časti 23,59 € späť a v ďalšom upravil žalobný petit ako je uvedené vyššie.

Súd sa oboznámil so žalobou a doloženými listinnými dôkazmi, vypočul žalovaného, oboznámil sa s vyjadrením vedľajšieho účastníka žalobcu a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalovaný na pojednávaní uviedol, že úver platil pravidelne, pokiaľ pracoval, neskôr ochorel, teraz poberá dôchodok vo výške 113,- €, zabezpečuje výchovu dvoch detí. Poukázal nato, že žalobca od neho žiada takmer o 1.000,- € viac, ako mu poskytol.

Vedľajší účastník v podaní zo dňa 25.9.2014 navrhol žalobu z dôvodu premlčania zamietnuť, nakoľko žalobca si uplatňuje svoj nárok po uplynutí dvojročnej premlčacej doby, s uvedením, že žalobca

mohol vykonať svoje právo 1. krát v deň nasledujúci po dni, kedy odstúpil od zmluvy, pričom žalobu podal na súd 27.8.2013, teda po uplynutí dvojročnej premlčacej doby. Podľa jeho názoru žalobca odstúpil od zmluvy, nakoľko vyzval žalovaného k splateniu celého zostatku úveru. Namietal aj premlčanie jednotlivých splátok úveru poskytnutého podľa zmluvy v trojročnej premlčacej dobe.

Žalobca a žalovaný, ako klient, uzavreli dňa 22.12.2006 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 58.000,-Sk (1.925,25 €), ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach po 48,06 €, a to v 60 mesačných splátkach.

V zmysle ďalších dojednaní neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „Úverové podmienky“).

Podľa hlavy 1 § 1, § 2 Úverových podmienok tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatváraanej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“), ktorej znenie je uvedené na prednej strane tejto listiny. Úverové podmienky vymedzujú a zakotvujú práva a povinnosti medzi spoločnosťou a klientom, ktorému spoločnosť poskytuje úver na základe úverovej zmluvy.

Spoločnosť je navrhovateľom uzatvorenia úverovej zmluvy a po prijatí návrhu na uzatvorenie úverovej zmluvy klientom po poskytnutí úveru sa stáva spoločnosť veriteľom a klient dlžníkom z tejto zmluvy podľa ustanovení § 497 až 507 Obchodného zákonníka, ustanovení úverovej zmluvy a Úverových podmienok. Uzatvorením úverovej zmluvy sa veriteľ zaväzuje poskytnúť dohodnutý úver a klient sa zaväzuje spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky (§ 3 hlavy 1 Úverových podmienok).

V zmysle hlavy 3 Účel úveru Úverových podmienok úver spoločnosť poskytne klientovi za účelom kúpy veci alebo úhrady ceny za službu alebo bez stanoveného účelu, čiže vo forme finančnej čiastky.

Podľa hlavy 5 § 1 Úverových podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá časť úverovej istiny a úroky, ktoré je klient podľa tejto úverovej zmluvy a týchto Úverových podmienok povinný platiť, ak z údajov na líčnej strane nevyplýva inak. Výška úroku sa zistí ako rozdiel súčinu výšky mesačnej splátky a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru.

Zmluvné strany sa dohodli, že spoločnosť nie je viazaná tým, na aký účel klient platbu spoločnosti určí. Spoločnosť je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti v tomto poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti, ktoré vznikli z iného titulu ako z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na príslušenstvo úveru vrátane sankčného úroku, na vrátenie úveru, na ostatné pohľadávky z úverovej zmluvy (hlava 5 §8 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 15 §11 Úverových podmienok úverová zmluva, úverové podmienky, metodická príručka a zabezpečovacie vzťahy ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka v platnom znení.

Z predloženého splátkového kalendára súd zistil, že žalovaný uhradil do zosplatnenia 35 splátok po 48,06 €, jednu splátku vo výške 51,50 €, jednu vo výške 150,- € a jednu vo výške 10,- €. Po zosplatnení žalovaný ešte uhradil sumu 30,- €. V rámci jednotlivých splátok bola žalovaným uhrádzaná časť dlžnej istiny a úroku, celkovo žalovaný uhradil sumu 1.923,71 €.

Listom zo dňa 14.2.2011, označeným ako výzva k úhrade, žalobca žalovanému oznámil, že napriek opakovaným upozorneniam eviduje voči nemu dlžnú pohľadávku vo výške 1.008,97 € a vyzval ho na zaplatenie do 15 dní.

Podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatia návrhu (§ 96 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Súd podanie žalobcu ohľadom úpravy žalobného petitu posúdil ako čiastočné späťvzatie žaloby v časti príslušenstva, a to v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 0,27 € a úroku z omeškania v časti 23,59 €, preto v tejto časti konanie podľa horeuvedeného ustanovenia zastavil.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 2 písm. a), b) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon „) spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v §2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 4 ods. 3 zákona zmluva ďalej obsahuje

- a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa §6,
- b) sankcie za porušenie zmluvy,
- c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenu alebo šek,

d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy.

Podľa § 4 ods. 5 zákona od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná (§ 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Z ustanovení § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom § 3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa Úverových podmienok sa predmetný právny vzťah mal riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka ako aj Občianskeho zákonníka. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľský napriek tomu, že k jeho vzniku došlo za účinnosti Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 150/2004 Z. z., ktorý definoval spotrebiteľskú zmluvu tak ako je uvedené vyššie.

Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

Tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle

smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ďalej súd zistil, že podľa Úverových podmienok sa predmetný právny vzťah mal riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka ako aj Občianskeho zákonníka.

V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodnoprávnu úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom *lex specialis* ku *lex generalis*, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno-záväzkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodnoprávny režim svojho záväzku (§ 262 Obchodného zákonníka).

Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevylučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

Právna ochrana spotrebiteľa je jednou z priorít oblastí záujmu nielen práva Európskej únie ale aj nášho právneho poriadku. Nie je prípustné, aby sa kogentné normy určené na ochranu spotrebiteľa obchádzal zvolením iného zákona, ktorý primárna nie je určený na úpravu či realizáciu spotrebiteľských vzťahov, t.j. vzťahov, ktoré vznikajú pri nákupe tovarov a poskytovaní služieb spotrebiteľom, ktorí nekonajú pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zvolenie režimu Obchodného zákonníka nie je prípustné v prípadoch tzv. typových spotrebiteľských zmlúv, keď z celého kontextu uzatvorenej zmluvy je zrejmé, že sa uzatvára v zmysle Obchodného zákonníka len preto, aby sa vylúčili právne normy určené na ochranu spotrebiteľa. Nie je ani prípustné, aby dvom spotrebiteľom v porovnateľnej situácii neboli garantované rovnaké právne prostriedky a ochrana len s ohľadom na to, dodávateľ zvolí režim iného zákona. Aj pri zmluvách uzatváraných v zmysle Obchodného zákonníka je potrebné pri realizácii či aplikácii práva postupovať podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku či osobitných právnych predpisoch ako napr. zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe

predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemeň.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 22.12.2006 úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanému s dojednaním výšky úveru, mesačnej splátky a konečnej výšky úveru. Žalovanému boli následne finančné prostriedky žalobcom poskytnuté tak, ako je to zrejme z predloženého splátkového kalendára.

V konaní bolo preukázané, že žalovanému bol poskytnutý úver v sume 1.925,25 €, pričom z predloženého výpisu z úverového účtu je vyplynulo, že žalovaný uhradil žalobcovi celkovo sumu 1.923,71 €.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať okrem iného sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov. Úverová zmluva, z titulu ktorej si žalobca uplatňuje svoje právo na zaplatenie žalovanej sumy, neobsahuje žiadne údaje o výške uplatneného úroku zo spotrebiteľského úveru. Podľa § 4 ods. 5 cit. zák. od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené. Zmluva úvere uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahuje údaj o úrokoch, obsahuje len údaj o výške mesačnej splátky 48,06 €, teda neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 cit. zák. a to najmä údaje o výške úroku, preto sa uvedený spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Ustanovenie § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy je v súlade s čl. 8 smernice, ktorá umožňuje členským štátom prijať právnu úpravu nad rámec smernice a takéto ustanovenie pôsobí dostatočne sankčné a odradzujúco. Úroky popri údajoch o celkových nákladoch (RPMN) majú svoje opodstatnenie, pretože úroky vyjadrujú cenu hlavného predmetu plnenia.

Účelom právnej úpravy (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má totiž právo byť informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch. Žalobca ako dodávateľ má preto zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o výške úrokov a poplatkov. A to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky v zmluve neuvedené (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch). Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný však túto možnosť nemal, keďže výška úroku a poplatkov nie je uvedená v zmluve o úvere (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 245/2010).

Žalobcovi tak vzniklo právo iba na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých žalovanému, a to vo výške 1,54 €, nakoľko ako súd uviedol vyššie, žalovanému bol poskytnutý úver v sume 1.925,25 € a tento následne uhradil v splátkach celkovo sumu 1.923,71 €, preto žalobcovi vzniklo právo na zaplatenie sumy 1,54 €, na zaplatenie ktorej zaviazal žalovaného.

Žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením dlžnej sumy, preto ho súd zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 0,024% denne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády, od 28.8.2013 v súlade s návrhom žalobcu.

K uvedenému súd poukazuje, že takýmto aktom, ktorým by boli dojednané podstatné náležitosti zmluvy v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, nie sú ani Obchodné podmienky, ktoré nie sú podpísané (§ 40 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka; porov. 2Cdo 245/2010) a navyše bez platnej inkorporačnej doložky.

Podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Úverové podmienky žalovaný nepodpísal, preto pre nedodržanie zákonom vyžadovanej písomnej formy nejde o platný právny úkon.

Odhliadnuc od nedostatku písomnej formy súdy už v minulosti judikovali, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí odvolací súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písané takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade nemohla privodiť viazanosť obchodných podmienok. Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má vo vzťahu k úrokom z úveru a ostatným poplatkom taký dopad, že úroky z úveru a ostatné poplatky obsiahnuté v obchodných podmienkach sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého, aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Žalovaný mal neúspech v pomerne nepatrnej časti, a to 0,15%, lebo súd žalobu v časti o zaplatenie sumy 974,11 € zamietol. Žalovaný si však trovy konania neuplatnil, ani zo spisu mu žiadne preukázateľné trovy nevplynuli, preto súd rozhodol tak, že mu náhradu trov konania nepriznal.

Na strane žalovaného vystupoval aj vedľajší účastník, ktorého trovy sa odvíjajú od úspechu účastníka, na strane ktorého vystupuje. Nakoľko súd v tomto konaní priznal žalovanému plnú náhradu trov konania, tento nárok vznikol aj na strane vedľajšieho účastníka. Právny zástupca vedľajšieho účastníka si uplatnil a vyčísľil trovy konania vo výške 118,98 € za dva právne úkony, a to prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie k veci samej (jeden úkon a 51,45 € z hodnoty sporu) a dvakrát paušálna suma za rok 2014 po 8,04 €, spolu 118,98 €. S poukazom na ust. §150 ods. 2 OSP súd tieto znížil na polovicu s poukazom aj na skutočnosť, že v prípade vedľajšieho účastníka, vystupujúceho z vlastného podnetu na strane žalovaného, ide o hromadne podávané všeobecné podania v rôznych konaniach, majúcich základ v spotrebiteľských zmluvách, čím je daná i nízka právna zložitosť a časová náročnosť poskytnutých úkonov právnej služby. Súd preto považoval za primerané priznanie náhrady trov vedľajšieho účastníka do výšky 1/2 uplatnenej náhrady trov konania, t. j. do výšky 59,49 €.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Vranov nad Topľou (§ 204 ods.1 OSP).

Podľa ust. §-u 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. §-u 205 ods. 2 OSP, Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. §-u 205 ods. 3 OSP, Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa ust. §-u 251 ods. 1 OSP, Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.